

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 398-399.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

6.3.1. Bør dommere have bibeskæftigelse?

Det fremgår af rigsrevisors beretning fra 1991 om dommeres bibeskæftigelse bl.a. som formænd for voldgiftsretter og af den undersøgelse, der efter anmodning fra Justitsministeriet blev foretaget af retspræsidenterne vedrørende dommeres bibeskæftigelse, at dommeres bibeskæftigelse i meget ringe grad har indflydelse på deres arbejdsindsats i hovedstillingen.

De nævnte undersøgelser er omtalt i betænkningen side 353-355 og side 359-363 og optaget som bilag 12 og 13 til betænkningen.

Den undersøgelse, der blev foretaget af retspræsidenterne, viser således, at kun ca. 3,7 pct. af dommeres samlede arbejdstid blev anvendt til bibeskæftigelse inden for sædvanlig kontortid, og at denne tid opvejedes af, at dommerne anvendte et væsentligt større antal timer af fritiden til arbejde, der vedrørte dommerstillingen. Den helt overvejende del af den tid, der blev brugt på bibeskæftigelse inden for kontortiden, blev endvidere anvendt til varetagelse af hverv, der efter lovgivningen forudsættes varetaget af dommere.

De nævnte undersøgelser har bl.a. vedrørt spørgsmålet, om dommeres bibeskæftigelse har en negativ indflydelse på deres arbejdsindsats i hovedstillingen. Undersøgelserne har imidlertid ikke behandlet spørgsmålet om, hvorvidt dommeres habilitet i hovedstillingen bliver berørt, såfremt de har bibeskæftigelse.

Der har dog ikke i praksis været forhold, der peger på, at dommeres bibeskæftigelse giver anledning til habilitetsproblemer. Hertil kommer, at retsplejelovens §§ 60-62 fastsætter udførlige regler om dommeres habilitet.

Endvidere har anvendelsen af dommere i hver ved siden af hovedstillingen både i offentligt og privat regi sin baggrund i, at man har fundet, at dommermedvirken indebærer en række fordele. Bl.a. anses dommerdeltagelse for at bidrage til, at sager behandles så betryggende som muligt.

Hertil kommer, at den indberetningsordning, der foreslås for alle dommere med hensyn til bibeskæftigelse, jf. nærmere nedenfor under pkt. 6.3.2., vil medvirke til at sikre, at dommere ikke påtager sig bibeskæftigelse i videre omfang end rimeligt. Også den foreslåede ordning med tilladelse til bibeskæftigelse vil være medvirkende til, at der ikke opstår

problemer i relation til dommeres habilitet som følge af bibeskæftigelse.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der bør gennemføres et generelt forbud mod bibeskæftigelse.

For så vidt angår dommeres deltagelse i offentlige nævn og råd, går Justitsministeriet ligesom udvalgets flertal ind for, at dommere på alle niveauer fortsat bør kunne medvirke i arbejdet i disse organer. Justitsministeriet lægger herved bl.a. vægt på, at Folketinget i adskillige tilfælde ved lovgivningen har fundet det nødvendigt, at dommere beklæder poster som formand for eller medlem af offentlige nævn og råd ofte af retssikkerhedsmæssige årsager.

Dommeres medvirken i nævn og råd er endvidere med til at sikre borgerne en enkel, smidig, saglig kompetent og uvildig behandling af en række konflikter mellem borgerne og det offentlige.

Justitsministeriet kan som udvalgets flertal anbefale, at den hidtidige ordning, hvorefter det er dommere, der beklæder formandskabet i *Arbejdsretten* og *Voldgiftsretten for Bygge- og Anlægsvirksomhed*, opretholdes. Begge institutioner har med dommerdeltagelse fungeret til de involverede parter tilfredshed gennem årtier.

For så vidt angår Arbejdsretten, har et af arbejdsministeren nedsat udvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter i øvrigt i betænkning nr. 1318/1996 om revision af lov om Arbejdsretten foreslået den gældende ordning bevaret. Denne betænkning har dannet grundlag for den netop vedtagne lov om arbejdsretten, lov nr. 183 af 12. marts 1997 om arbejdsretten.

Endvidere har arbejdsmarkedets parter i deres høringssvar udtrykt deres uforbeholdne ønske om fortsat at kunne anvende dommere i Arbejdsretten. LO har således i sit høringssvar bl.a. anført, at det er en forudsætning for, at det fagretlige system i fremtiden kan fungere og nyde den respekt, det gør, at der fortsat vil være mulighed for at trække på dommere, der har deres hovedbeskæftigelse ved landets højeste domstole.

Efter Justitsministeriets opfattelse fører de synspunkter, der fremgår ovenfor, også til, at ordningen med dommermedvirken i *saglige voldgifter* bør opretholdes.

For så vidt angår dommeres deltagelse i *private voldgifter*, finder Justitsministeriet ligesom udvalgets flertal, at der ikke er grundlag for at udelukke dommere fra deltagelse heri, såfremt dommerne er valgt af parterne i fællesskab, af de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten, af en retspræsident eller af Det Danske Voldgiftsinstitut. Denne udpegningsprocedure giver således efter Justitsministeriets op-